

Використання форм, кольорів та фактур біонічних об'єктів флори і фауни може бути запропоновано в образно-пошукових рішеннях ескізів моделей дитячого одягу. Дослідження дозволило виявити і опрацювати основні прийоми трансформації природної форми: 1) використання окремих елементів біоформ у дизайні костюма за аналогією; 2) запозичення форми цілого об'єкту за допомогою різних матеріалів; 3) використання біоформ у вигляді малюнка на тканині та в декорі; 4) асоціативна стилізація біоформи; 5) використання тектонічної побудови або структури біоформ у створенні конструкції костюма.

Пропорційна будова аналізованих біоформ, образна виразність відповідають емоційному сприйняттю дитячої вікової категорії, що дозволяє створити естетичну та гармонійну форму костюма.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. *Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу.* Київ : КНУТД, 2018. 238 с.
2. Козлова Т.В., Белько Т.В. *Костюм и бионика.* Москва : МГТУ им. А.Н. Косыгина, 2007. 223 с.
3. Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В. *Розробка колекцій одягу: навч. посібник.* Київ : Профі, 2018. 140 с.
4. Ніколаєва Т.В. *Тектоніка формоутворення костюма: навч. посіб.* Київ: Арістей, 2011. 340 с.
5. Ніколаєва Т.І., Процик К.Л., Назарчук Л.В. *Розробка моделей дитячого одягу на основі принципів біоніки і трансформації.* Київ : Вісник КНУТД. 2011. №2. С. 178–184.

*Катерина Жовтодід
(Полтава, Україна)*

ЕКЛЕКТИКА У СТВОРЕННІ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ

Функціонування системи моди на межі ХХ–ХХІ ст. перебуває в стані пошуку нових рушійних сил у сфері створення модних тенденцій та образів, які могли б привернути досвідченого масового споживача.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*

Сучасна структура моди дуже розгалужена, але велика частина її пропозицій заснована на еkleктичних принципах, які виражаються в поєднанні кількох стилістичних напрямів у одній образній формі.

До еkleктики ставилися як до прояву несмаку, який в ХІХ ст. стали називати кiтчем, разом з тим сьогодні еkleктичність та кiтчевість стрімко втрачають такий негативний статус, їхні характерні риси можна виявити в переважній більшості моделей, які пропонує сучасна мода, сміливо використовуючи їх у будь-яких видах одягу та аксесуарів.

Актуальність цього питання полягає в дослідженні еkleктики як творчого інструменту для створення нових і сучасних моделей одягу. «Несмак» на пряму еkleктики зумів привернути до себе професійну увагу представників творчих професій, які, розгледівши в них ефективні інструменти творчості, активно користуються ними в своїй професійній діяльності. Тому можна сміливо стверджувати, що тема еkleптичності завдяки своїй властивості проникати в будь-які стильові або художні напрями в культурній сфері людства буде актуальною ще тривалий час, незважаючи на мінливість смаків і потреб людства [5].

Еkleптизм можна визначити як основу проектних практик, яка поєднує кілька стилістичних напрямів. Відповідно, у широких колах споживачів масової моди все активніше виявляється тенденція створення індивідуального модного образу на основі використання доступних, промислово виготовлених і модних предметів одягу. Основним принципом при цьому є комбiнування не тільки різноманітних предметів одягу, а й елементів костюма (як одягу, так і аксесуарів), що представляють різні стильові та функціональні характеристики. При цьому, чим сильніше вони не поєднуються з позицій стильової, композиційної чи колористичної єдності, тим яскравіше виявляють індивідуальність свого носія, відображають його смаки й переваги (рис. 1).

Рис. 1. Фрагменти колекції дизайнерських брендів, що поєднують в проектному образі прийоми еkleктизму: а – в – Dolce & Gabbana, колекція «pret-a-porter» (2017 р.); г – д – Jean-Paul Gaultier, колекція «haute couture» (2016 р.)

Дослідники історії костюма і розвитку моди ХХ ст. вважають, що початок еkleктизму як засобу формування модних тенденцій в європейській моді поклали 1970-ті роки. У ті часи стала особливо актуальною тенденція придбання нетрадиційних предметів одягу і аксесуарів на «блошиних ринках», найбільш авангардним з яких вважався лондонський Портобелло. Еkleктизм цього періоду виявився через прийоми поєднання в одному комплексі костюма предметів одягу, що належали до різних стилів і напрямів.

Не в останню чергу еkleктизм моди 1970-х років сприяв тому, що в професійній сфері дизайну модного одягу відбулася заміна домінуючої системи проектування – ансамбль, який культивувався провідними Будинками високої моди в створенні презентаційних костюмів-образів та індивідуальних нарядів haute couture, змінився комплектом як відображенням найбільш практичного і раціонального принципу формування індивідуального гардероба споживача, що складався з невеликої кількості одиничних предметів одягу, які поєднувалися між собою [5].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*

Вплив еkleктики на дизайн модного одягу посилювався у 80-х роках ХХ століття. У цей період змішались жіночність і мужність, утворивши стиль «унісекс», мілітаризм жіночих костюмів поєднали з романтичністю, а рок «приправили» гламуром. Крім того, широкий вибір різностильових речей, вплив популярних музичних виконавців, економічне піднесення і бажання виражати власну індивідуальність відобразились у повній свободі вибору речей та їх комбінуванні.

Одним із основних векторів розвитку суспільного життя 1990-х рр. також була еkleктика, спрямована на відображення дійсності у виборі одягу широкими масами, створення нової естетики, пошуку найвдаліших поєднань різних стилів. Такі сміливі поєднання призвели до подальшої демократизації моди, а узагальнені модні тенденції поступились індивідуальному смаку [3].

Ще одним аспектом формування еkleктики як проектної практики системи моди є факт, що морально застарілі моделі одягу не так швидко старіють фізично, а тому, змішуючись з новими моделями, продовжують своє існування, але вже в дещо зміненому функціональному та естетичному значенні. Збільшенню варіативності великою мірою сприяла тенденція комбінаторного формування колекцій з окремих предметів костюма, яка отримала назву «mix & match» (принцип стилістично грамотного поєднання в комплекті предметів одягу різних брендів як люксових, так і демократичних, а також елементів vintage, second hand та handmade) [4].

Цей прийом, що є по суті проявом еkleктики в костюмі, виражає пріоритетність індивідуального підходу до формування модного образу над диктатом швидкоплинних модних тенденцій. Це стало основою та визначило розвиток етномотивів у формуванні образу сучасного українського вбрання.

У ХХІ ст. еkleктика стала невід'ємною частиною колекцій багатьох модних дизайнерів, зокрема, серед відомих кутюр'є кінця ХХ ст., що створювали колекції високої моди, потрібно назвати В. Вествуд, Ж.-П. Готьє,

Т. Мюглера, а також Дж. Гальяно та А. Мак Квіна [1].

Як основа проектних практик, на початку XXI століття еkleктика активно займає позиції у середовищі одягу середнього класу. Утилітарні та бюджетні бренди, такі як Zara, New Yorker, Bershka, Stradivarius, Pull&Bear пропонують споживачу такий асортимент одягу, який міг би підійти для спорту, повсякденного життя, ділових і світських зустрічей, вечірніх виходів. Суміщаючи у кожній своїй колекції одяг для різноцільового призначення, вони автоматично пропонують споживачу поєднувати такий одяг між собою, натякаючи на актуальність і доцільність еkleктики [2].

Незважаючи на зовнішню строкатість, створювати моду в руслі еkleктизму не так просто. Серед основоположних закономірностей дизайну модного одягу за принципами еkleктизму, необхідно звернути увагу на такі:

– комбінаторність асортиментних одиниць (одиничних виробів) в складних багатокomпонентних комплектах костюма. Даний принцип припускає наявність хоч би одного критерію сполучуваності різних за стилем предметів одягу: форма, фактурне або декоративне оформлення, колорит, змістовий чинник тощо;

– доцільне поєднання стильових та образних характеристик, властивих різним часовим епохам і національним традиціям. Для реалізації того принципу необхідно подолати стильові канони, характерні для того або іншого початкового творчого матеріалу, адаптувати або цитувати різноманітні елементи кожного часового або художнього стилю. При цьому основним критерієм гармонійного впровадження даного принципу в дизайні костюма слід вважати досягнення естетичності образності комплекту костюма як модного об'єкту;

– гармонійне змішання різнорідних фактурних та текстурованих варіантів оформлення матеріалів, використаних при створенні проектного або художнього образу. Як відомо з теорії композиції, матеріал різних фактур

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

можливо узгоджено поєднувати в межах певної колірної гармонії або на основі нюансних колористичних співвідношень. Це сприяє досягненню в стильовому та композиційному рішенні костюма естетичності матеріалу, ґрунтованого на композиційних характеристиках пластики і фактури;

– грамотне використання яскравих насичених кольорів, що складають певну колірну гармонію, або в поєднанні з ахроматичними графічними рішеннями, оскільки еkleктика, як прийом поєднання несумісного, припускає яскраві нестандартні, не завжди природні, забарвлення і нетрадиційні, іноді недоречні, орнаменти. При цьому, як правило, відправною точкою для вибору колористичного рішення одягу як продукту моди, є прогностичні колористичні пропозиції на певний модний сезон. В результаті дотримання даного принципу, передбачається досягнення колірно-тонових співвідношень в рішенні модного костюма як продукту моди;

– створення інноваційних стильових рішень комплексу костюма як модного об'єкту (або комплекту модного одягу як продукту моди), як правило шляхом поєднання суттєвих ознак двох-трьох стилів, або комбінування основних ознак якого-небудь стилю зі специфічними властивостями інших джерел натхнення або інноваційними технологіями. Така асиміляція посилюється, як правило, поєднанням колірних, фактурних, декоративних особливостей кожного компоненту, примножуючи ефект еkleктичності в костюмі. Проте, при гармонійному грамотному використанні, вони виконують ролі як домінуючих елементів, так і акцентів, і сприяють досягненню естетичності чи ориґінальності та ідейного змісту [4].

Важливим є грамотне застосування характерних ознак еkleктики під час проектування колекцій модного одягу, щоб кінцевий результат демонстрував прояв не його негативних аспектів, а навпаки – позитивних, доводячи його зростаючий естетичний вплив на систему моди.

Проведений аналіз явища еkleктизму в сучасній моді дає підстави

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

зробити висновок, що ця проектна практика є невичерпним джерелом натхнення для дизайнерів, які є суб'єктами різних сегментів системи моди. Нами охарактеризовано, що за допомогою застосування принципів еkleктизму в дизайні костюма можливо спроектувати індивідуальний та унікальний образ. При цьому, якщо проектний образ достатньо органічний і привабливий, то його творець або носій можуть виявитися в числі кумирів масового споживача або навіть серед законодавців моди.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аксенова М., Евсеева Т., Чернова А. *Мода и стиль : современная энциклопедия*. Москва : Аванта+, 2007. 480 с.
2. Колосніченко М.В., Процик К.Л. *Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу*. Київ : КНУТД, 2011. 238 с.
3. Косарева Е.А. *Мода. XX век. Развитие модных форм костюма*. Санкт-Петербург : Издательство «Петербургский институт печати», 2006. 468 с. : ил.
4. Чупріна Н.В., Колосніченко М.В. *Еkleктизм як основа проектних практик у сучасній системі моди. Дизайн одягу в полікультурному просторі: монографія / М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич, Т.Ф. Кротова та ін. Київ: КНУТД, 2020. 268 с.*
5. Чупріна Н.В., Остапенко Т.М. *Еkleктизм як засіб формування модних тенденцій в сучасній індустрії моди. Вісник ХДАДМ. 2014. № 2. С. 51–55.*

*Микола Заїченко
(Полтава, Україна)*

ПРАСКА: ВЧОРА - СЬОГОДНІ

З найдавніших часів люди доглядали за своїм одягом, щоб він після прання виглядав красиво й охайно. Першим «пристроєм» для прасування був плоский, важкий камінь. На рівній поверхні розстеляли одяг, зверху придавлювали каменем і так залишали на якийсь час.

Найперша і сама примітивна праска являє собою шматок металу з плоскою подошвою, литою залізною ручкою і навіть загостреним носиком .

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*